

Sygn. akt VI Gz 260/15

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2015 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Barbara Frankowska

SO Anna Harmata (spr.)

Protokolant: Małgorzata Florek

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa : (...) **Sp. z o.o. w Ś.**

przeciwko: (...) **S.A. w S.**

o **zapłatę**

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Rzeszowie V Wydziału Gospodarczego z dnia 7 lipca 2015 r., sygn. akt V GC 1105/15

postanawia:

I. **o d d a l i ć** zażalenie ,

II. **z a s ą d z i ć** od powoda (...) Sp. z o.o. w Ś. na rzecz pozwanego (...) S.A. w S. kwotę 150 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Rzeszowie stwierdził swą niewłaściwość i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu w Gdyni.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że powód pozwem dochodzi zwrotu kosztów pojazdu zastępczego. W sprawie został wydany nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o przekazanie sprawy do sądu właściwego miejscowo dla strony pozwanej powołując się na to, że sporne roszczenie nie wynika z umowy, lecz z ustawy, stron nie łączy żaden stosunek umowny, a nabycie przez powoda wierzytelności odszkodowawczej nie przyznaje mu statusu poszkodowanego.

Mając na uwadze powyższe oraz cytując treść art. 20 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (DZ.U. z 2003 r. nr 124, poz. 1152 z późn zm.) Sąd Rejonowy w Rzeszowie przyjął, że w sprawie nie zachodzą przesłanki właściwości miejscowej tego Sądu i uzasadniona w sprawie jest właściwość ogólna, czyli określana ze względu na siedzibę pozwanego. Umowa cesji wierzytelności nie zmieniła bowiem podstawy dochodzonego roszczenia i sytuacji prawnej cesjonariusza, który w związku z cesją stał się jedynie wierzycielem – beneficjentem świadczenia wynikającego z

umowy łączącej sprawcę szkody (ubezpieczającego) z ubezpieczycielem. Powód nie jest więc ani poszkodowanym, ani uprawnionym z umowy ubezpieczenia.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zaskarżając je w całości i zarzucając rażące naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) poprzez przyjęcie niewłaściwości Sądu Rejonowego w Rzeszowie i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni pomimo, że zgodnie w w/w przepisem powództwo z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub roszczeń z nich wynikających można wytoczyć przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego. Na tej podstawie powód wniósł o uchylene zaskarżonego postanowienia z całości oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Rzeszowie do dalszego prowadzenia oraz o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

W uzasadnieniu zażalenia powód wskazał, że poszkodowanym w sprawie jest P. M. zamieszkały w J.. Z uwagi na umowę cesji wierzytelności, zawartą przez poszkodowaną z powodem, uprawnionym do dochodzenia roszczenia jest powód. Cytując art. 20 ust. 1 powołanej wyżej ustawy oraz powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w postanowieniach z dnia 21.04.2005r. sygn. akt III CZP 17/05 i z dnia 16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12 powód zarzucił, że w przypadku cesji wierzytelności nie zmienia się szeroko rozumiana sytuacja prawna cesjonariusza, a właściwość przemienna sądu w tych sprawach określona jest za pomocą kryterium przedmiotowego a nie podmiotowego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Wg pozwanego nie można przyjąć, że powodowi służy przymiot „poszkodowanego” i nic nie wskazuje na to, aby wraz z cesją wierzytelności „szła” za cesjonariuszem właściwość miejscowa sądu. Wskazywane przez powoda orzeczenia Sądu Najwyższego nie rozstrzygają w sposób klarowny o właściwości miejscowej sądu w tych sprawach, a regulacja art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, jako szczególna nie może być interpretowana rozszerzająco.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługuje na uwzględnienie, chociaż twierdzenia zażalenia i przytoczone stanowisko Sądu Najwyższego w powołanych postanowieniach Sąd Okręgowy co do zasady podziela.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź wg przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Zgodzić się należy z pozwanym, że powyższy przepis stanowi uregulowanie szczególne (lex specialis) w zakresie właściwości miejscowej sądów dla powództw wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązkowego. Ma to zasadnicze znaczenie dla podjęcia oceny zarzutów zażalenia. Wg Sądu Okręgowego w sprawach z powództwa wynikającego z ubezpieczenia obowiązkowego o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania (albo siedziby) pozwanego, poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia, nie zaś siedziba (miejsce zamieszkania) wierzyciela. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza, co zasadnie podnosi powód, a przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje tylko skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta (poszkodowanego) przysługującej mu wierzytelności wobec jego dłużnika. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter jej roszczenia o zapłatę wobec dłużnika (postanowienie SN z dnia 16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12). Oznacza to, że w dalszym ciągu mamy do czynienia z roszczeniem z tytułu czynu niedozwolonego (ciągłość przedmiotowa), lecz mimo cesji nie ulega wątpliwości, że powód nie staje się poszkodowanym w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Powód może jednak korzystać z właściwości przemiennej uregulowanej w art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, co za stanowiskiem Sądu Najwyższego w powołanych przez powoda postanowieniach przyjmuje Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym przedmiotowe zażalenie. Jednak tylko w granicach tej regulacji. Oznacza to jednak tylko tyle, że powództwo przeciwko ubezpieczycielowi winno być dochodzone przed sądem właściwości ogólnej (wg siedziby pozwanego), lub – z powołaniem na właściwość

przezienną – wg miejsca zamieszkania poszkodowanego, którym był cedent. Powód nie ma podstaw powoływać się na właściwość wynikającą z jego siedziby (miejsca zamieszkania).

Zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 kpc pozew powinien w miarę potrzeby zawierać przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu. W przedmiotowej sprawie powód czyniąc zadość temu obowiązkowi, dla uzasadnienia właściwości przemienną Sądu Rejonowego w Rzeszowie, w sposób jednoznaczny powołał się na własną siedzibę – w Ś., nie zaś na miejsce zamieszkania poszkodowanego, które zresztą jak wynika z treści uzasadnienia pozwu zamieszkuje w J.. Również w zażaleniu powód właściwość przemienną uzasadnia własną siedzibą, co w świetle regulacji art. 20 cyt. wyżej ustawy nie jest prawidłowe. Wbrew stanowisku powoda powołane w zażaleniu postanowienia Sądu Najwyższego nie stanowią o tym, że w przedmiotowym stanie faktycznym cesjonariusz może powoływać się na właściwość przemienną determinowaną jego siedzibą, lecz co najwyżej siedzibą (miejscem zamieszkania) poszkodowanego. Stąd zarzut rażącego naruszenia przepisu art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie jest zasadny.

W tym stanie rzeczy, stwierdzając ostatecznie bezzasadność zarzutów podniesionych w zażaleniu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 397 § 2 kpc orzekł, jak na wstępie (pkt I postanowienia).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc (pkt II postanowienia).